

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін
«Основи психосоматики»**

Спеціальність	Медицина
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення (курс)	5 курс
Форма навчання	денна
Кафедра	нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка

Короткий зміст дисципліни:

Метою вивчення основ психосоматики є ознайомити студентів з основами психосоматики, що закладає основи пізнання лікарем психології хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики психосоматичних захворювань.

Головним завданням по вивченню основ психосоматики є методологічна спрямованість лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів з метою розуміння і засвоєння психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів; підготувати лікарів психологів, які б забезпечили лікувально-профілактичні, освітні, виховні та інші заклади висококваліфікованою медичною і психологічною допомогою; фахівців, спроможних ефективно здійснювати психопрофілактику, психодіагностику, психологічне консультування, психокорекцію й реабілітацію хворих в амбулаторних умовах, в умовах сім'ї, у виховних та освітніх закладах; викладати медичну психологію та суміжні дисципліни; займатися науковими дослідженнями у даній галузі.

У процесі оволодіння дисципліною студент повинен знати:

- Структуру, завдання основні поняття та проблеми психосоматики, її місце в системі психологічних знань та зв'язок з іншими науками;
- Специфіку методів та організації психологічного дослідження пацієнтів із психосоматичними захворюваннями;
- Визначення поняття «психосоматика», «психосоматичний»;
- Механізми впливу гострого емоційного стресу на стан психічного здоров'я людини;
- Психологічні особливості хворих із психосоматичними розладами;
- про наявність факторів, які негативно впливають на психічне здоров'я, в різних умовах праці та побуту, при особливостях сімейних і шлюбних взаємин;
- Шляхи перинної або вторинної психопрофілактики, реабілітації хворих з психосоматичними захворюваннями;
- особливості застосування методів психотерапії, показання та протипоказання до їх використання у хворих із психосоматичними захворюваннями.

Студент повинен вміти:

- Обґрунтовувати значення знань з основ психосоматики для майбутньої професійної діяльності лікаря - психолога;
- Оперувати основними категоріями психосоматики;
- Розуміти природу внутрішнього світу особистості та компетентно впливати на психічний розвиток і формування особистості;

- аналізувати психологічні особливості хворих з різними видами психосоматичних розладів;
- Визначати можливості застосування знань із психосоматики в майбутній практичній діяльності;
- Використовувати засоби психогігієни, психопрофілактики та основні методи психотерапії у медичній практиці;
- Визначати психосоматичні і соматопсихічні взаємовпливи у хворих;
- Визначати психічний стан та рівень соціально - психологічної адаптації хворих за допомогою методів психологічного дослідження;
- Максимально використовувати навички та вміння самостійної роботи з психологічною і медичною літературою, навички дослідницької роботи;

Студент повинен навчитись:

- Складати психологічну характеристику хворого при психосоматичних порушеннях;
  - Застосовувати на практиці методи і техніки психологічної діагностики, психокорекції та психотерапії при психосоматичних розладах;
  - Оцінити результати експериментально-психологічного дослідження окремих психічних процесів, особистості хворого.
  - Визначати необхідність надання психологічної допомоги пацієнтам із психосоматичними порушеннями;
  - Застосовувати теоретичні знання із основ психосоматики для конструктивної практики в різних сферах практичної психології;
  - Вести просвітницьку діяльність по попередженню виникнення психосоматичних розладів.
- **Орієнтовний перелік тем навчальних занять:**

Тематичний план лекцій (10 год.):

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психосоматичний підхід у медицині. Психологічні аспекти психосоматичних розладів.	2 год.
2.	Класифікація психосоматичних розладів. Психосоматичні розлади в клініці внутрішніх хвороб.	2 год.
3.	Психосоматичні розлади у дітей та людей похилого та старечого віку.	2 год.
4.	Психологічні особливості хворих в онкології. Психологічні особливості хворих в ендокринології.	2 год.
5.	Психосоматичні розлади в хірургії. Психосоматичні розлади в акушерстві та гінекології.	2 год.
	Всього	10 год.

Тематичний план практичних занять (40 год.):

№ з/п	Теми практичних занять	К-сть год.
Модуль 1. Основи психосоматики		
Змістовий модуль 1. Загальна психосоматика		
1.	Психологічні аспекти психосоматичних розладів.	4

2.	Психосоматичний підхід у медицині.	4
3.	Класифікація психосоматичних розладів.	4
Змістовий модуль 2. Спеціальна психосоматика		
4.	Психосоматичні розлади в клініці внутрішніх хвороб.	4
5.	Психосоматичні розлади у дітей та людей похилого та старечого віку.	4
6.	Психологічні особливості хворих в онкології.	4
7.	Психологічні особливості хворих в ендокринології.	4
8.	Психосоматичні розлади в хірургії.	4
9.	Психосоматичні розлади в акушерстві та гінекології.	4
10.	Підсумковий модульний контроль	4
	Всього	40

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Основи психосоматики» (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України другий (магістерський) рівень вищої освіти дисципліна «Основи психотерапії» забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей**:

інтегральна:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні (ЗК):

- ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні (фахові, предметні) (ФК):

- ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.
- ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.
- ФК 10. Здатність надання медико-психологічної допомоги особам різного віку, неспроможним справитися з несприятливими умовами, що склалися їхньому житті (в т.ч. екстреної при психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах тощо).
- ФК 12. Здатність до практичного використання психологічного впливу та психотерапії.
- ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 4. Здійснювати ідентифікацію, підготовку і виконання психологічного (медико-психологічного) втручання, яке необхідне для досягнення поставленої мети, використовуючи результати психодіагностики.

ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер лікування, реабілітації, медичної, психологічної, психоконсультаційної (психотерапевтичної), медико-психологічної допомоги.

ПРН 6. Розробляти моделі, стратегії, план дії щодо надання допомоги (психологічних, медико-психологічних втручань і надання послуг).

ПРН 7. Інтерпретувати та прогнозувати вплив допомоги на перебіг хвороби/розладу з метою подальшої оптимізації програм медичної, психологічної та медико-психологічної допомоги.

ПРН 8. Визначати та вести контингент осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна допомога. Застосовувати сучасні методи корекції функціональних станів (фармакологічні, поведінкові, фізичні).

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів.

ПРН 10. Відшукувати необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення медичної практики.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі в умовах невизначеності.

Перелік науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни «Основи психосоматики»:

1. Юрценюк О.С. – професор кафедри, доктор медичних наук.
2. Карвацька Н.С. – доцент кафедри, кандидат медичних наук.
3. Рудницький Р.І. – доцент кафедри, кандидат медичних наук.
4. Іванова Н.М. – асистент кафедри.

Завідувач кафедри
нервових хвороб, психіатрії
та медичної психології ім. С.М. Савенка
д.мед.н., професор

Валерій ПАШКОВСЬКИЙ